

Sito IT1160026
"Faggete di Pamaparato, Tana del Forno, grotta Turbiglie e grotte di
Bossea"
Allegato III

ALLEGATO III

ELENCO FLORISTICO

Elenco della flora vascolare del SIC IT 1160026 "Faggete di Pamparto, Tana del Forno, Grotta delle Turbiglie e Grotte di Bossea"

a cura di Selvaggi A.¹ (aggiornamento Lobera G., Picco S., Sagnelli D.)

LEGENDA E FONTI

Fonte:

[E] = erbario²

[B] = bibliografia³

[I] = inediti⁴

Fonte	Autori delle bibliografie, dei dati inediti e erbari consultati
<1950	[B] Briquet, 1891-1895; Briquet, 1902; Bruno M.A., 1800; Burnat et al., 1892-1931; Charpin & Salanon, 1985; Charpin & Salanon, 1988; Christ, 1900 ; Gola, 1910a ; Saint-Yves, 1913 ; Zahn, 1916 ; [E] CAI (TO); SANTI; TO
≥1950 e <1995	[B] Abbà, 1984 a; Abbà, 1985 a; Abbà, 1985-1986; Barbero et al., 1971; Poirion et al., 1967; [E] BRA; MRSN; TO [I] MONDINO G.P., PELLEGRINO G.
≥ 1995	[E] MRSN ; TO [I] LICORDARI P.
Studi Piano SIC, 2010	[I] PICCO S., SAGNELLI D. LOBERA G

Note⁵

† = specie estinta localmente in base a trasformazione habitat

1 = specie non riconfermata recentemente ma di cui sussistono habitat idonei

2 = necessaria verifica sistematica

¹ Indicare gli autori della checklist: 1) responsabile validazione dati pregressi da BDNR o bibliografie; 2) responsabile validazione e verifica sistematica dati raccolti per il Piano SIC; 3) autori dei rilevamenti effettuati per il Piano del SIC.

² Indicare erbari consultati con codifica internazionale, sigla ente pubblico o Cognome e Nome per quelli privati.

³ Indicare fonti bibliografiche consultate. Indicare riferimento bibliografico corrispondente a bibliografia estesa allegata al piano.

⁴ Indicare Fonti inedite. In maiuscolo Cognome e Nome, elenco in ordine alfabetico.

⁵ Il campo Note può essere utilizzato per: 1) segnalare le specie estinte localmente con simbologia apposita; 2) note numerate e firmate per commenti brevi su specie dubbie, specie che necessitano approfondimenti di indagine, etc.
Il numero nota o il simbolo vanno associati alla tabella con le specie.

Nome scientifico	< 1950	≥ 1950 e < 1995	≥ 1995	Studi Piano Gestione, 2010
Abies alba Miller				x
Acer campestre L.		x	x	x
Acer opulifolium Chaix				x
Acer pseudoplatanus L.		x		x
Achillea macrophylla L.				x
Achillea millefolium L.		x		x
Achnatherum calamagrostis (L.) Beauv.				x
Acinos alpinus (L.) Moench	x			x
Aconitum vulparia Rchb.				x
Actaea spicata L.				x
Aegopodium podagraria L.	x	x		x
Agrimonia eupatoria L.		x		x
Agrostis stolonifera L.		x		x
Agrostis tenuis Sibth.		x		x
Ajuga genevensis L.	x	x		x
Ajuga reptans L.		x		x
¹ Alchemilla acutidens Buser	x			
¹ Alchemilla alpina series Saxatiles Buser	x			
Alchemilla cinerea Buser				x
Alchemilla glabra Neygenf.		x		x
¹ Alchemilla glaucescens Wallr.		x		
Alchemilla plicatula Gand.				x
Alchemilla reniformis Buser				x
¹ Alchemilla saxatilis Buser		x		
Alchemilla xanthochlora Rothm.		x		x
Alliaria petiolata (Bieb.) Cavara et Grande		x		x
Allium oleraceum L.				x
Allium sphaerocephalon L.				x
Alnus glutinosa (L.) Gaertner		x		x
Alnus viridis (Chaix) DC.		x		x
¹ Amaranthus cruentus L.			x	
Amaranthus retroflexus L.		x		x
Amelanchier ovalis Medicus		x		x
Anemone nemorosa L.		x		x
Anemone ranunculoides L.				x
Angelica sylvestris L.				x
Antennaria dioica (L.) Gaertner				x
Anthericum liliago L.				x

		< 1950	≥ 1950 e < 1995	≥ 1995	Studi Piano Gestione, 2010
Nome scientifico					
Anthoxanthum odoratum L.			x		x
¹ Anthriscus sylvestris (L.) Hoffm.			x		
Anthyllis vulneraria L.					x
Anthyllis vulneraria L. ssp. polyphylla (DC.) Nyman			x		x
Antirrhinum latifolium Miller					x
Apium nodiflorum (L.) Lag.					x
Aquilegia atrata Koch			x		x
Arabis allionii DC.		x			x
Arabis ciliata Clairv.					x
¹ Arabis glabra (L.) Bernh.			x		
Arabis turrita L.			x		x
Arctium lappa L.					x
Arctium nemorosum Lej. et Court.					x
Arenaria serpyllifolia L.			x		x
Arnica montana L.		x			x
Arrhenatherum elatius (L.) Presl					x
Artemisia verlotorum Lamotte				x	x
Artemisia vulgaris L.					x
Arum italicum Miller		x			x
Aruncus dioicus (Walter) Fernald		x			x
Asarum europaeum L.		x	x		x
Asplenium adiantum-nigrum L.			x		x
Asplenium fontanum (L.) Bernh.					x
Asplenium ruta-muraria L.			x		x
Asplenium septentrionale (L.) Hoffm.			x		x
Asplenium trichomanes L.					x
Asplenium trichomanes L. ssp. trichomanes					x
Asplenium viride Hudson			x		x
Astragalus glycyphyllos L.			x		x
Astrantia major L.					x
Astrantia major L. ssp. major			x		
Athyrium filix-foemina (L.) Roth			x		x
Avenella flexuosa (L.) Parl.			x		x
Barbarea vulgaris R. Br.					x
Bellis perennis L.					x
Berberis vulgaris L.					x
Betula pendula Roth			x	x	x
Bidens tripartita L.					x
Biscutella laevigata L.					x
Blechnum spicant (L.) Roth		x	x		x

Nome scientifico	< 1950	≥ 1950 e < 1995	≥ 1995	Studi Piano Gestione, 2010
Botrychium lunaria (L.) Swartz				x
Brachypodium pinnatum (L.) Beauv.				x
Brachypodium rupestre (Host) R. et S.				x
Brachypodium sylvaticum (Hudson) Beauv.		x		x
Briza media L.		x		x
Calamagrostis arundinacea (L.) Roth	x	x		x
Calamagrostis epigejos (L.) Roth				x
Calamintha grandiflora (L.) Moench		x	x	x
Calamintha nepeta (L.) Savi				x
Calamintha sylvatica Bromf.				x
Calluna vulgaris (L.) Hull		x		x
Caltha palustris L.				x
Calystegia sepium (L.) R. Br.				x
Campanula glomerata L.	x			x
Campanula patula L.		x		x
Campanula rapunculoides L.				x
Campanula scheuchzeri Vill.				x
¹ Campanula spicata L.		x		
Campanula trachelium L.		x		x
Capsella bursa-pastoris (L.) Medicus		x		x
Cardamine amara L.		x		x
Cardamine bulbifera (L.) Crantz				x
Cardamine heptaphylla (Vill.) O.E.Schulz				x
¹ Cardamine impatiens L.	x	x		
¹ Carduus litigiosus Nocca et Balb.	x			
Carex canescens L.				x
Carex caryophyllea La Tourr.				x
Carex contigua Hoppe				x
Carex digitata L.				x
Carex flava L.				x
Carex fusca All.				x
Carex hirta L.		x		x
Carex lepidocarpa Tausch				x
Carex leporina L.				x
Carex pallescens L.				x
Carex panicea L.				x
Carex pilulifera L.				x
Carex remota L.				x
Carex sempervirens Vill.				x
Carex stellulata Good.				x

6

		< 1950	≥ 1950 e < 1995	≥ 1995	Studi Piano Gestione, 2010
Nome scientifico					
¹ Conyza albida Willd.			x		
Conyza canadensis (L.) Cronq.				x	x
Coronilla emerus L.					x
Coronilla varia L.					x
Corydalis cava (L.) Schweigg. et Koerte			x		x
Corydalis solida (L.) Swartz					x
Corylus avellana L.			x		x
Crataegus monogyna Jacq.			x		x
Crataegus oxyacantha L.					x
Crepis albida Vill.	x				x
Crepis biennis L.					x
Crepis conyzifolia (Gouan) D. Torre			x		x
Crepis paludosa (L.) Moench	x	x			x
Crocus albiflorus Kit.					x
¹ Crocus medius Balbis			x		
Cruciata glabra (L.) Ehrend.			x		x
¹ Cuscuta epithymum (L.) L.			x		
Cynosurus cristatus L.					x
Cynosurus echinatus L.					x
¹ Cystopteris fragilis (L.) Bernh.	x	x			
Dactylis glomerata L.					x
¹ Danthonia alpina Vest			x		
Danthonia decumbens (L.) DC.	x	x			x
Daphne mezereum L.					x
Daucus carota L.					x
Descurainia sophia (L.) Webb					x
Dianthus deltoides L.	x	x			x
Dianthus neglectus Loisel.					x
Dianthus sylvestris Wulfen ssp. sylvestris					x
Digitalis grandiflora Miller			x		x
Digitalis lutea L.			x		x
Doronicum pardalianches L.			x		x
Drosera rotundifolia L.	x	x			x
Dryopteris affinis (Lowe) Fr.-Jenk.			x		x
Dryopteris dilatata (Hoffm.) A. Gray			x		x
Dryopteris filix-mas (L.) Schott			x		x
Echinochloa crus-galli (L.) Beauv.				x	x
Epilobium angustifolium L.			x	x	x
Epilobium collinum Gmelin			x	x	x
Epilobium hirsutum L.					x

		< 1950	≥ 1950 e < 1995	≥ 1995	Studi Piano Gestione, 2010
	Nome scientifico				
1	Epilobium lanceolatum Seb. et Mauri			x	
	Epilobium montanum L.		x		x
	Epilobium obscurum Schreber				x
1	Epilobium palustre L.		x		
	Epilobium parviflorum Schreber			x	x
	Epipactis atropurpurea Rafin.				x
	Epipactis helleborine (L.) Crantz		x		x
	Equisetum arvense L.		x	x	x
	Equisetum telmateja Ehrh.				x
	Erigeron annuus (L.) Pers.			x	x
	Eriophorum latifolium Hoppe		x		x
	Euonymus europaeus L.				x
	Euonymus latifolius (L.) Miller		x		x
	Eupatorium cannabinum L.		x	x	x
	Euphorbia dulcis L.		x		x
	Euphrasia stricta D. Wolff	x	x		x
1	Fagopyrum tataricum (L.) Gaertn.			x	
	Fagus sylvatica L.		x	x	x
	Fallopia convolvulus (L.) Holub		x		x
	Fallopia dumetorum (L.) Holub				x
	Festuca altissima All.				x
1	Festuca costei (St.-Yves) Mgf.-Dbg.		x		
1	Festuca fenas Lag.		x		
1	Festuca glauca Vill.		x		
1	Festuca gracilior (Hackel) Mgf.-Dbg.	x			
	Festuca heterophylla Lam.		x		x
	Festuca ovina L. s.l.				x
1	Festuca ovina L. ssp. eu-ovina Hack. var. glauca sv. eu-glauca St.-Y.	x			
1	Festuca ovina L. ssp. laevis var. eu-laevis St.-Y. sv. typica Hack.	x			
	Festuca rubra L. s.l.				x
1	Festuca tenuifolia Sibth.		x		
	Filipendula ulmaria (L.) Maxim.		x		x
	Fragaria vesca L.		x		x
	Fraxinus excelsior L.	x	x	x	x
1	Fumaria capreolata L.	x			
	Gagea lutea (L.) Ker-Gawl.				x
	Galega officinalis L.				x
	Galeopsis ladanum L.	x	x		x
	Galeopsis pubescens Besser	x	x		x
1	Galeopsis speciosa Miller ssp. sulphurea (Jordan) Briq.	x	x		

9

Nome scientifico	< 1950	≥ 1950 e < 1995	≥ 1995	Studi Piano Gestione, 2010
Helianthemum nummularium (L.) Miller				x
Helianthemum oelandicum (L.) DC.				x
Helleborus foetidus L.		x		x
Hepatica nobilis Miller		x		x
Heracleum sphondylium L.				x
¹ Hieracium amplexicaule L. s.s.			x	
¹ Hieracium auricula Lam. et DC.	x	x		
Hieracium lactucella Wallr. ssp. lactucella [=Hieracium auricula Lam. et DC.]		x		
¹ Hieracium laevigatum Willd.			x	
Hieracium murorum Auct.	x	x		x
Hieracium pilosella L.	x	x		x
¹ Hieracium prenanthoides Vill. ssp. prenanthoides	x			
¹ Hieracium saussureoides A.-T.	x			
¹ Hieracium symphytaceum A.-T.	x			
Hieracium tomentosum (L.) L. (incl. H. lanatum (L.) Vill.)	x			x
¹ Hieracium umbellatum L.		x		
Hippocrepis comosa L.		x		x
Holcus lanatus L.		x		x
¹ Holcus mollis L.		x		
Homogyne alpina (L.) Cass.		x		x
Humulus lupulus L.		x		x
Huperzia selago (L.) Bernh.		x		x
Hypericum androsaemum L.		x		x
Hypericum coris L.				x
Hypericum humifusum L.		x		x
Hypericum montanum L.		x		x
Hypericum perforatum L.				x
Hypericum perforatum L.		x	x	x
Hypericum richeri Vill. - E.S.G. di Belleval				x
Hypericum tetrapterum Fries				x
¹ Hypochaeris radicata L.		x		
¹ Iberis saxatilis L.	x			
Ilex aquifolium L.				x
Inula conyza DC.		x		x
Isolepis setacea (L.) R. Br.		x		x
Jasione montana L.		x		x
¹ Juncus acutiflorus Ehrh.		x		
Juncus alpino-articulatus Chaix				x
Juncus articulatus L.		x		x
¹ Juncus bufonius L.		x		

Nome scientifico	< 1950	≥ 1950 e < 1995	≥ 1995	Studi Piano Gestione, 2010
Juncus conglomeratus L.				x
Juncus effusus L. ssp. effusus		x		x
Juncus filiformis L.	x			x
Juncus tenuis Willd.				x
Juniperus communis L.		x		x
Juniperus nana Willd.				x
Knautia arvensis (L.) Coulter		x		x
Knautia dipsacifolia Kreutzer ssp. sixtina (Briq.) Ehrend.				x
Laburnum alpinum (Miller) Berchtold et Presl				x
Laburnum anagyroides Medicus				x
Lactuca serriola L.			x	x
Lamiastrum galeobdolon (L.) Ehrend et Polatschek ssp. montanum (Pers.) Ehrend. et Polatsch.		x		
Lamiastrum galeobdolon (L.) Ehrend. et Polatschek				x
Lamium maculatum L.		x		x
Lamium purpureum L.		x		x
Lapsana communis L.		x		x
Larix decidua Miller				x
¹ Lathyrus montanus Bernh.		x		
Lathyrus pratensis L.		x	x	x
Lathyrus sylvestris L.		x		x
Lathyrus vernus (L.) Bernh.				x
Lathyrus vernus (L.) Bernh. ssp. vernus				x
¹ Lemna minor L.		x		
Leontodon autumnalis L.				x
¹ Leontodon autumnalis L. ssp. autumnalis		x		
Leontodon crispus Vill.				x
Leontodon hispidus L.		x		x
Leucanthemum vulgare Lam.		x		x
Leucojum vernalis L.				x
Leucorchis albida (L.) E. Meyer				x
¹ Linaria angustissima (Loisel.) Re		x		
Linum catharticum L. ssp. catharticum				x
Listera ovata (L.) R. Br.				x
Lolium perenne L.				x
Lonicera alpigena L.				x
¹ Lonicera xylosteum L.		x		
Lotus alpinus (DC.) Schleicher				x
Lotus corniculatus L.		x	x	x
¹ Lunaria rediviva L.		x		

12

		< 1950	≥ 1950 e < 1995	≥ 1995	Studi Piano Gestione, 2010
Nome scientifico					
1 Monotropa hypopitys L.			x		
Montia fontana L. ssp. amporitana Sennen					x
Mycelis muralis (L.) Dumort.			x		x
Myosotis arvensis (L.) Hill			x		x
Myosotis scorpioides L.					x
Myosotis sylvatica Hoffm.					x
Myrrhis odorata (L.) Scop.					x
Narcissus poeticus L.					x
Narcissus radiiflorus Salisb.					x
Nardus stricta L.					x
1 Neottia nidus-avis (L.) L.C. Rich.			x		
Nigritella nigra (L.) Rchb. F.					x
Odontites lutea (L.) Clairv.					x
Orchis maculata L.	x	x			x
Orchis maculata L. ssp. fuchsii (Druce) Hylander			x		x
1 Orchis mascula L.			x		
Orchis sambucina L.					x
Orchis ustulata L.					x
Origanum vulgare L.					x
1 Ornithogalum pyrenaicum L.			x		
Ornithogalum umbellatum L.					x
Orobanche alba Stephan					x
Orthilia secunda (L.) House			x		x
Oxalis acetosella L.			x		x
Oxalis fontana Bunge					x
Papaver rhoeas L.					x
Parietaria officinalis L.					x
Paris quadrifolia L.			x		x
1 Parnassia palustris L.			x		
Petasites albus (L.) Gaertn.					x
Petasites hybridus (L.) Gaertner, M. et Sch					x
Petasites paradoxus (Retz.) Baumg.				x	x
Peucedanum ostruthium (L.) Koch					x
Phegopteris polypodioides Fee			x		x
Phleum alpinum L.					x
Phleum pratense L.			x		x
Phyteuma betonicifolium Vill.	x				x
Phyteuma ovatum Honck.					x
Phyteuma ovatum Honck. ssp. ovatum			x		x
Phyteuma scorzonrifolium Vill.	x	x	x	x	x

Nome scientifico	< 1950	≥ 1950 e < 1995	≥ 1995	Studi Piano Gestione, 2010
Picea excelsa (Lam.) Link				x
Picris hieracioides L.		x		x
Pimpinella major (L.) Hudson				x
Pimpinella saxifraga L.				x
Pimpinella saxifraga L. ssp. saxifraga		x		
Pinguicula vulgaris L.				x
Pinus strobus L.				x
Pinus sylvestris L.				x
Plantago alpina L.				x
Plantago fuscescens Jordan				x
Plantago lanceolata L.		x		x
Plantago major L.				x
Plantago media L.		x		x
Plantago serpentina All.				x
Platanthera bifolia (L.) Rchb.	x			x
Poa alpina L.				x
Poa annua L.		x		x
Poa bulbosa L.		x		x
Poa nemoralis L.		x		x
Poa trivialis L.				x
Polygala vulgaris L.		x		x
Polygonatum multiflorum (L.) All.		x		x
Polygonatum odoratum (Miller) Druce		x		x
Polygonum aviculare L.		x		x
Polygonum bistorta L.		x		x
¹ Polygonum lapathifolium L.			x	
¹ Polygonum persicaria L.		x	x	
Polygonum salicifolium Brouss.				x
Polypodium vulgare L.	x	x		x
Polystichum aculeatum (L.) Roth		x		x
¹ Polystichum lonchitis (L.) Roth		x		
Polystichum setiferum (Forsskal) Woynar				x
Populus tremula L.			x	x
Potentilla argentea L.		x	x	x
Potentilla erecta (L.) Rauschel		x		x
Potentilla rupestris L.				x
Prenanthes purpurea L.		x		x
Primula elatior (L.) Hill				x
Primula marginata Curtis				x
Primula vulgaris Hudson		x		x

15

		< 1950	≥ 1950 e < 1995	≥ 1995	Studi Piano Gestione, 2010
Nome scientifico					
Salix foetida Schleicher					x
¹ Salix purpurea L. ssp. purpurea			x		
Salvia glutinosa L.			x		x
Salvia nemorosa L.					x
Salvia pratensis L.					x
Sambucus ebulus L.					x
Sambucus nigra L.			x		x
Sanguisorba minor Scop.					x
Sanicula europaea L.			x		x
Saponaria ocymoides L.					x
Saponaria officinalis L.			x		x
Satureja montana L.					x
Saxifraga cuneifolia L.		x			x
Saxifraga lingulata Bellardi		x	x		x
Saxifraga paniculata Miller				x	x
Saxifraga rotundifolia L.			x		x
Scabiosa columbaria L.					x
Scilla bifolia L.					x
Scirpus sylvaticus L.			x		x
Scleranthus annuus L. ssp. annuus			x		x
Scrophularia nodosa L.			x		x
Scrophularia vernalis L.					x
Sedum album L.					x
Sedum anacampseros L.		x	x		
Sedum annuum L.			x		x
Sedum cepea L.					x
Sedum dasyphyllum L.			x		x
Sedum maximum (L.) Suter			x		x
Sedum montanum Perr. et Song.				x	x
Sedum montanum Perr. et Song. ssp. montanum					x
Sedum sexangulare L.		x	x		x
Sempervivum montanum L.					x
Senecio fuchsii Gmelin					x
¹ Senecio viscosus L.			x		
Sesleria varia (Jacq.) Wettst.					x
Setaria viridis (L.) Beauv.					x
Silene alba (Miller) Krause			x		x
Silene armeria L.			x	x	x
Silene dioica (L.) Clairv.			x		x
Silene nutans L.			x		x

17

18

Nome scientifico	< 1950	≥ 1950 e < 1995	≥ 1995	Studi Piano Gestione, 2010
Viola odorata L.		x		x
Viola palustris L.				x
Viola reichenbachiana Jordan ex Boreau				x
Viola riviniana Rchb.		x		x
Viola tricolor L.				x
1 Viola tricolor L. ssp. subalpina Gaudin		x		